

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик и има цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 Назив на осигурителниот продукт - ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување со врзување за цената на уделите на отворениот инвестициски фонд ВЕГА СВЕТ со одентификациски број 914000000212 управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје;
- 1.2 Друштво за осигурување на живот: Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; КОНТАКТ ЦЕНТАР: 15510 (08:00h – 16:00h секој работен ден);
- 1.3 Надлежен орган за супервизија: Агенција за супервизија на осигурување, ул. Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страна www.aso.mk, е-пошта contact@aso.mk, pretstavki@aso.mk, ukazuvaci@aso.mk, телефон 02 3254 050, работно време од 08:30 до 16:30 часот
- 1.4 Датум на ажурирање на документот: 09.04.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 Опис на осигурувањето

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на животот (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорувачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Премија за осигурување на животот - дел наменет за осигурително покритие во случај на смрт и доживување, (2) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување удел во фондот, соодветно на преостанатиот дел од бруто-премијата за осигурителното покритие, го сочинува инвестициониот дел на премијата, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестициониот фонд, наведен во полисата за осигурување. Соодносот на делот на премијата наменет за осигурителното покритие во случај на смрт и доживување и премијата за вложување е ваш избор и може да изнесува 20%/80%, 30%/70%, 40%/60%, 50%/50%, 60%/40%, 70%/30%, и 80%/20% од висината на улатената бруто-премија. Премијата за осигурување се плаќа еднократно или повеќекратно. и 3) Трошоци за спроведување на осигурувањето.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд ВЕГА СВЕТ. Бројот на удели кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот. Вредноста на референтниот број удели не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договорувачот, со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на референтниот број на удели вложен во име на Договорувачот.

Во случај кога ќе настапи смрт поради болест или поради незгода се исплаќа осигурената сума за случај на смрт од болест или незгода наведена во полисата, и вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето за надомест на штета во Кроациа Осигурување -Живот. Во случај на доживување се исплаќа вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата. Вредноста на референтниот број на удели на одреден датум е еднаков на референтниот број на удели помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно до Договорувачот и Осигуреникот ќе доставува годишен извештај за склучениот договор за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

Траењето на осигурувањето може да биде од 1 до 25 години

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на Фондот ВЕГА СВЕТ е остварување на адекватен принос за сопствениците на удели во фондот, односно раст на вредноста на уделот на долг временски период со едновременно минимизирање на ризиците од вложувањето и почитување на принципите на ликвидност и диверзификација. Инвестициската цел ќе се остварува преку професионално управување со средствата на фондот, при што ќе се применува активно управување, базирано на највисоки етички и професионални стандарди, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулирани пазари во светот. Портфолиото на фондот доминантно ќе биде вложено во акции, до максимум 100%. Во одредени моменти кога на пазарите е присутна нестабилност и кога се очекува надолен тренд на цените, Фондот може да ја намали изложеноста во акции, односно дел од портфолиото да го пласира во парични средства или депозити до максимум 20% со цел амортизирање на негативните ефекти.

2.2.2 Политиката на Фондот ВЕГА СВЕТ е насочена кон вложување во реномирани, т.н. „Blue chips“ и „Dividend stocks“ компании со голема и средна пазарна капитализација, со диверзификација на различни географски подрачја и различни сектори. Притоа, структурата на портфолиото на фондот може да варира како резултат на реакција на пазарните околности. При креирање на структурата на портфолиото, Фондот ќе ги има предвид макроекономските и финансиски прогнози и фактори поврзани со различни географски пазари или сектори, како и фундаменталните показатели поврзани со конкретните компании. Имајќи ги предвид напреднаведените показатели, преку активно управување на портфолиото на дискрециона основа, Фондот ќе настојува да ги искористи различните фази на економскиот циклус и пазарни состојби во различни географски подрачја и сектори, притоа вложувајќи ги средствата во компании со здрави финансиски показатели. Средства на Фондот ќе бидат инвестирани во хартии од вредност на издавачи чие седиште, односно претежна дејност се врши на територијата на следниве земји: САД, земји членки на ЕУ, ОЕЦД. Од 50% до 100% од имотот на фондот може да биде вложен во Акции; до 30% од имотот може да биде вложен во удели или акции на инвестициски фондови кои се во приближно слична ризична категорија и имаат иста или слична стратегија на вложување и нивниот надоместок за управување не изнесува повеќе од 3% од имотот на фондот; До 20% од имотот може да биде вложен во Депозити и Парични средства во банки во Северна Македонија.

2.2.3 Во процесот на управување со средствата на фондот ВЕГА СВЕТ се применува експертната на професионалниот тим на Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје

2.3 Таргет група

2.3.1 ВЕГА СВЕТ е наменет за е наменет за сите оние инвеститори кои сакаат да остварат атрактивен принос преку искористување на глобалниот раст на светската економија, особено во најразвиените економии во светот.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на живот е инвестициско осигурување на животот што му овозможува следна корист на осигуреникот (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со среден до повисок ризик; (3) управување на средствата од професионалци (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти, за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето (5) автоматско реинвестирање на добивката (6) исплата на осигурена сума при доживување, смрт од болест, смрт од незгода, како и вредноста на инвестициското портфолио (7) можност за вклучување дополнителни осигурувања (тешко болна состојба, операции, малигни болести и други дополнителни осигурувања) (8) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без и/или намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (периодично годишно плаќање на премија): ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 1.000 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и се плаќа редовно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

Очекуван годишен принос од 2%	Очекуван годишен принос од 5%	Очекуван годишен принос од 9%	Очекуван годишен принос од 0%	Очекуван годишен принос од -2%
5584,36 евра	6603,39 евра	8280,14 евра	5000,00 евра	4481,71 евра

Износот на осигурената сума за доживување = вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот + гарантираната осигурена сума за доживување во износ од 4.669,50 евра.

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 2.500 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и е платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

Очекуван годишен принос од 2%	Очекуван годишен принос од 5%	Очекуван годишен принос од 9%	Очекуван годишен принос од 0%	Очекуван годишен принос од -2%
1523,74 евра	2036,13 евра	2959,20 евра	1250,00 евра	1021,34 евра

Износот на осигурената сума за доживување = вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот + гарантираната осигурена сума за доживување во износ од 1311,13 евра

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Исто така, ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови, обратате се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покритие

Датумот на крајниот рок на покритие е датумот на полисата означен како „Иstek на осигурувањето“, освен доколку покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или раскин на договорот за осигурување од страна на осигурителот заради неплаќање на премијата, или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето со врзување со Фондот ВЕГА СВЕТ е изложено и на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид на осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондот не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

ВЕГА СВЕТ						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик					Повисок ризик→	
Обично понизок принос					Обично повисок принос	

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето. Ризичната класа на Фондот не може да се одреди бидејќи фондот не отпочнал со работа.

Со состојба на 31.03.2024 година, Фондот ВЕГА СВЕТ се наоѓа во категорија 4, што упатува на средно ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот. Категоријата на ризик на Фондот ВЕГА СВЕТ ќе биде предмет на ажурирање согласно пресметката на категоријата на ризичноста на Фондот со почетокот на неговото работење и историско движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот.

Инвеститорите ќе бидат изложени на ризици кои се карактеристични за акциски фондови, односно ќе бидат изложени на средно до високо ниво на ризик.

Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата односно исплатата. На делот од уплатата во денари кој се однесува на вложувањето не се врши конверзија во евра.

Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Кредитен ризик** – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги подмири своите обврски во моментот кога тие ќе доспеат. **Ликвидносен ризик** - веројатност дека Фондот во одреден момент ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства за да ги подмири обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможност брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Ризик од друга договорна страна** – подразбира дека другата договорна страна нема да ги намира своите парични обврски кон Фондот врз основа на финансиски инструменти, пред или на датумот на порамнување; **Оперативен ризик** и **Ризик поврзан со чување на имотот на фондот** – се подразбира ризик од загуба, поради несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветен кадар и несоодветни или слаби системи и надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, како и ризикот од перење пари и финансирање на тероризмот, ризикот од несоодветност на информативните системи и други оперативни ризици; **Пазарен ризик** - кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на вложените средства; **Валутен ризик** - кој се јува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Ризик од промена на даночните прописи** - веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Политички ризик** - веројатност од евентуални политички кризи во РСМ или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на регулативата. Детален опис на овие ризици е даден во Проспектот на Фондот.**

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идните движења на пазарот и во текот на периодот на вложувањето негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е **чуван до достасување**, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за ВЕГА СВЕТ (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	0.4242%	0.1963%	/

Со оглед на фактот дека Фондот е основан на ден 22.03.2022 година, достапни се историски податоци за приносот само за последните 24 месеци работа. Просечниот принос на Фондот од основање изнесува 0.1963%. Просечниот месечен принос ќе биде предмет на ажурирање.

Детални информации во врска со ВЕГА СВЕТ фондот, се наведени во Проспектот и Документот со клучни информации за инвеститорот кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.vegafondovi.mk

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата

не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот. Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договорувачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорувачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договорувачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорувачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Табелата подолу го покажува (i) ефектот што различни видови трошоци го имаат секоја година врз повратот на инвестицијата, што може да го добиете на крајот од препорачаниот период на задржување и (ii) значење на различни категории на трошоци. Оваа табела го покажува ефектот врз приносот годишно

Расчленување на трошоците

Еднократни трошоци	Влезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување. Ова е најголемата сума што ќе ја платите, а може и да платите помалку. Тоа исто така ги вклучува трошоците за дистрибуција на вашиот производ
	Излезни трошоци	0% од вкупниот износ на исплата	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето после крајниот рок на покритие.
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	0%	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.

Напомена: < Трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) секогаш се исказуваат во највисок износ. Трошоците може да се променат односно инвеститорот може да плати помал износ или да биде ослободен од плаќање во целост.

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел, се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплатата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот и откупната вредност наведена во таблицата на откупни вредности. За производот со еднократна уплата на премија откупот е дозволен по истекот на првата година на осигурувањето. За производот со повеќекратна уплата на премија првите 3 години не е дозволен откуп.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го овој и документ), односно за давање услуга или извршување на обврските од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје, Р.С.М. или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx

Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

- Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0542) со важност од 01.10.2022, и Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0541) со важност од 01.10.2022, достапни на интернет страницата на Кроација Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx),

- Проспект на Фондот, Документ со клучни информации за инвеститорот, последниот ревидиран годишен извештај, полугодишниот извештај на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови www.vegafondovi.mk. Депозитна банка на Фондот ВЕГА СВЕТ е – НЛБ АД Скопје. Фондот е одобрен во Р.С.М. и ги регулира Комисијата за хартии од вредност, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ, како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд ВЕГА СВЕТ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд ВЕГА СВЕТ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: __. __. ____ г.

 име и презиме/потпис